

Van: Tandem <info@tandemweb.be>
Aan: Tandem <info@tandemweb.be>
Datum: 10/16/2008 01:46 PM
Onderwerp: Tandemmail: Oktober 2008 - Nieuws over duurzaam lokaal milieubeleid

[Editie op de site](#) | [Schrijf uit](#) | [Contacteer ons](#) | [Tandemweb.be](#)

Oktober 2008 - Nieuws over duurzaam lokaal milieubeleid

INHOUD:

[Nog enkele plaatsen vrij op de Kyototours van BBL en VIBE](#)

[Project in de kijker: Regionale Fruithappening Wevelgem](#)

[Tandembegeleidingen in Turnhout, Sint-Niklaas en Evergem](#)

[Overtuig jouw inwoners om geen pesticiden te gebruiken](#)

[Bereken je gemeentelijke voetafdruk](#)

[9 op 10 Vlaamse gemeenten actief met FSC-hout](#)

[Kraak je energiekosten met de Kyoto Code](#)

[Provincie Antwerpen deelt ecodriving-workshops uit](#)

[Cursus- en vormingsaanbod Tandem en CVN](#)

[Nieuws van SLA21](#)

[Kalender](#)

Tandem steunt de **samenwerking tussen lokale verenigingen, besturen en milieuraden** bij het opzetten van duurzame projecten en activiteiten rond milieu en natuur. Voor een overzicht van ons aanbod, klik [hier](#).

Nog enkele plaatsen vrij op de Kyototours van BBL en VIBE

Deze maand krijgen vijftien steden en gemeenten van Vlaams minister Crevits de ronkende titel *Energieambassadeur van Vlaanderen 2008*. Eén daarvan is de stad Gent, niet toevallig een halte tijdens de eerste editie van [Kyototours](#) op **23 oktober 2008**. Dan staat een bezoek met toelichting van het [Havengebouw Gent](#) en een toelichting aan de [duurzame energievoorzieningsprojecten in Eeklo](#) op het programma.

Voor deze rit en de volgende zijn **nog enkele zitjes beschikbaar**. Spring mee op de bus, schrijf je [hier](#) in!

Bond Beter Leefmilieu legt tijdens zijn excursies de klemtoon op **duurzame**

energie, milieuvriendelijke verlichting en duurzame mobiliteit. VIBE vzw neemt de deelnemers mee naar **duurzame bouwprojecten**. Op deze manier blijft uitwisseling niet louter theoretisch maar worden de praktijkvoorbeelden letterlijk tastbaar.

Kortom: de Kyototours nemen je mee naar goede voorbeelden die inspiratie bieden om ook in jouw gemeente de energiefacturen drastisch te verminderen, daarbij meer comfort te bieden en het milieu minder te belasten.

De bus van Kyototours rijdt uit op drie momenten:

Donderdag 23 oktober 2008 – ‘Duurzame energie’-projecten

Dinsdag 25 november 2008 – Op Weg naar Duurzaam Bouwen

Donderdag 4 december 2008 – Energievriendelijke verlichting en duurzame mobiliteit

Meer info en inschrijven: [Tandemweb](#)

Project in de kijker: Regionale Fruithappening Wevelgem

Om de interesse voor oude resistente fruitrassen en de mogelijkheden tot biologische teelt bij te bevolken aan te wakken organiseerde **Velt Wevelgem-Menen** in samenwerking met de **gemeente Wevelgem** een regionale fruithappening. Deze happening was een ontmoetingsplaats voor liefhebbers om bij een natje en droogje **kennis, ervaring en weetjes uit te wisselen** over zowel biologische teelten als over fruit en al zijn mogelijkheden tot verwerking van het fruit toe.

De **600 bezoekers** kregen van de verschillende standhouders informatie over het houden van bijen, het occuleren en enten van fruitbomen, de onderhoudsnoei, enz. Een 100-tal appel- en perensoorten verrasten de bezoekers. Na een wandeling in de boomgaard konden de deelnemers hun dorst lessen met een glaasje vers geperst fruitsap of met een glaasje fruitwijn. Voor de hongerige bezoeker was er zelfgebakken fruittaart voorzien.

Bij de **gemeentelijke informatiestand** kregen de bezoekers meer informatie over de aanleg van stamboomgaarden en over de gemeentelijke subsidies voor de aankoop van het plantmateriaal. Ook de **gemeentelijke compostmeesters** stonden paraat om de bezoekers te informeren over het composteren en verwerken van snoeiafval.

Tandem zorgde voor een financieel duwtje in de rug.

Tandembegeleidingen in Turnhout, Sint-Niklaas en Evergem

Pesticidenvrije maand in Turnhout

Juni was de 'maand van de pesticidenreductie'. Burgers kregen informatie via vier **Velt-infoavonden**, een inzameling van pesticiden op het containerpark en een grote **publieksactiviteit op 7 juni**.

Op die dag konden burgers van Turnhout en omstreken deelnemen aan een **fietslus langs pesticidenvrij beheerd openbaar terrein, een bioboer en -winkel en twee ecologische tuinen**, waar praktisch toepasbare tips werden gegeven over het gifvrij beheer van siertuin, moestuin en verhardingen. Wie tijdens deze activiteiten of de fietstocht overtuigd werd om het voortaan ook zonder pesticiden te doen of wie het al jaren zonder doet, kan bovendien bij Velt een bordje 'zonder is gezonder' verkrijgen.

Deze pesticidenvrije maand werd via een mooie folder, het gemeentelijk infoblad, de lichtkrant, website, de Velt-afdeling, Velt-nationaal en de lokale pers bekend gemaakt. Ook tijdens de **Dag van de Aarde-activiteit op 27 april** werden de burgers reeds warm gemaakt voor het thema: via infoborden van de stad en een informatieve stand van Velt: 'zonder is gezonder' kregen ze de eerste tips rond een pesticidenvrij beheer.

Turnhout plant in **2010 opnieuw een actie rond pesticidenreductie**. Hierbij houden ze rekening met de ervaring van dit jaar: de actie korter houden en reduceren tot een of twee weken, de fietslus op zondag houden ipv op zaterdag en info-avonden samen met andere verenigingen organiseren om zo de opkomst te

verhogen.

Meer info: [Kathleen Verhaert](#) of [Velt](#)

Ecologische restyling jeugdhuis in Sint-Niklaas

Naar aanleiding van haar deelname aan **EcoSpot On Tour** won **jeugdcentrum Den Eglantier** een ecologische restyling van hun fuifzaal door studenten Interieurvormgeving van Sint-Lukas Brussel. De studenten konden daarbij voor materialen en ondersteuning terecht in de winkels en ateliers van De Kringwinkel.

Dankzij een **Tandembegeleiding door Ecolife** kreeg het geheel nog een officieel tintje: op de plechtige inhuldiging van de vernieuwde fuifzaal **ondertekenden de verantwoordelijken van het jeugdhuis en de stad Sint-Niklaas het EcoSpot Charter**. In dat charter engageerden beide partijen zich om in de toekomst nauwer te gaan samenwerken om de werking van het jeugdhuis nóg milieuvriendelijker te maken.

Meer info: [Ecolife](#), [Kristof Daniels](#)

Evergem isoleert zich rijk

Heel wat **gemeentelijke lokalen** die gebruikt worden door jeugdverenigingen en sportclubs zijn **slecht of niet geïsoleerd** en verbruiken bijgevolg veel energie voor verwarming. Daarom besliste de gemeente Evergem om het **project *Isoleer je rijk*** aan te bieden.

De gemeente werkt **samen met de sportraad en de bouwcommissie jeugdlokalen** om de sportclubs te informeren en te motiveren om hun lokalen beter te isoleren. In het voorjaar werd een infosessie georganiseerd rond rationeel energiegebruik waar de geïnteresseerden allerlei tips kregen over hoe ze in hun lokalen, maar natuurlijk ook thuis, het energieverbruik sterk kunnen verminderen. In de komende maanden wordt nagegaan met **welke verenigingen** het project *Isoleer je rijk* verder zal uitgewerkt worden.

Meer info: [Inge Pauwels](#) of [Dialoog](#)

Overtuig jouw inwoners om geen pesticiden te gebruiken

Hoe? Met de vormingen van Velt vzw (Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren), de ideale partner om in jouw gemeente activiteiten en vormingen te organiseren. **Elke gemeente die voor eind 2008 twee vormingen boekt, krijgt een Velt-lidmaatschap cadeau** – met negen voordelen, waaronder zes nummers van het tijdschrift *Seizoenen*.

De Velt-opleidingen gaan over:

- siertuin (vb. siertuin ten huize van, siertuin zonder gif)
- moestuin (vb. de mini-moestuin, basiscursus ecologische moestuin)
- voeding (vb. Biobabbel, basiscursus ecologische voeding)

In [bijlage](#) vind je het volledige **vormingsaanbod** van Velt. De vormingen vinden plaats tussen 1 januari en 31 december 2009.

Zoek je nog ideeën om jouw gemeente een pesticidenvrij imago te geven?

Op de Tandemkofferfiche '[Zonder is gezonder](#)' lees je welke activiteiten je nog kan opzetten. De Velt-campagne '[123-ecotuin](#)' stimuleert tuineigenaars om stap voor stap te kiezen voor ecologische alternatieven.

Meer info: [Kathleen Verhaert](#) of [Velt](#)

Bereken je gemeentelijke voetafdruk

23 september jongstleden was **Overshoot Day**, de dag waarop alle grondstoffen die de aarde op één jaar tijd kan aanleveren al zijn opgebruikt. De eerste Overshoot Day was **31 december 1986**. 10 jaar later gebruikte de mens al 15 procent meer

dan de Aarde kon leveren. Toen viel Overshoot Day in november. Dit jaar, meer dan twintig jaar na de eerste keer, is Overshoot Day al opgeschoven naar 23 september. Vorig jaar was dat nog 28 september. **De menselijke overconsumptie blijft dus maar stijgen.**

WWF, Ecolife en Global Footprint Network zetten zich elke dag in om de overconsumptie van grondstoffen op te lossen. Onder meer door **samen te werken met bedrijven en overheden** om de ecologische limieten van onze Aarde een rol te laten spelen bij het nemen van beslissingen. Burgers kunnen ook becijferen hoeveel grondstoffen ze consumeren door hun **ecologische voetafdruk** te berekenen op www.wwf.be.

Via **Tandem** kunnen gemeenten bij WWF en Ecolife terecht voor ondersteuning bij het berekenen van de **gemeentelijke voetafdruk** en het opzetten van een sensibilisatiecampagne rond de ecologische voetafdruk met o.a. een online calculator op de gemeentelijke website.

Meer info: [Ecolife](#), [Isabel Rainchon](#) of [WWF](#), [Tim Schockaert](#)

9 op 10 Vlaamse gemeenten actief met FSC-hout

De Vlaamse Overheid stimuleert reeds langer het gebruik van hout met het FSC-label door lokale besturen. Ondertussen hebben reeds 9 op 10 Vlaamse steden en gemeenten zich hiertoe geëngageerd. Via een **enquête** zoomde **Fair Timber** (FSC-België) in op de dagelijkse praktijk en kwam tot enkele duidelijke conclusies.

Meer en meer lokale besturen nemen de FSC-eis op in hun bestekken, al gebeurt dit zeker nog niet overal systematisch voor alle bestekken. Eens opgenomen in het bestek is een goede opvolging echter ook noodzakelijk. Ook hier lijkt nog zeer veel ruimte voor verbetering, zowel op vlak van het werkelijke gebruik van FSC hout als op vlak van een sluitende **controle** via een gesloten FSC Chain of Custody certificering.

Voor een goede implementatie van een FSC-aankoopbeleid is een lokaal bestuur uiteraard ook aangewezen op de **(lokale) markt** en haar mogelijkheden. Daar waar in vorige onderzoeken de lage beschikbaarheid van FSC-hout steeds zwaar doorwoog, lijkt de grootste hindernis nu te liggen in een gebrek aan 'geschikte' aanbieders. Zeker binnen de eigen regio vinden vele Vlaamse besturen dat er nog te weinig bedrijven met een FSC Chain of Custody certificaat zijn waar men bij terecht kan.

Het gebruik van **milieuverantwoord papier** (recyclage en/of FSC) is al vrij goed ingeburgerd voor de aankopen voor intern gebruik (kantoorpapier en aanverwanten). Op vlak van de aankoop van bedrukt papier (voorgedrukt papier en ander drukwerk) is de situatie merkbaar anders. Echter, met de snelle groei van het FSC-label in de papiersector, zowel qua aanbod als qua FSC-gecertificeerde drukkerijen, wordt hier op korte termijn een positieve evolutie verwacht.

Meer info: [Fair Timber](#), info@fair-timber.be

Kraak je energiekosten met de Kyoto Code

Vormingplus, de Gezinsbond en Ecolife zetten gezinnen aan om energiekosten te kraken en samen 500 ton CO2 te besparen. De campagne start op 1 november en loopt tot 31 januari. Deelnemen kan via www.kyotocode.be.

Na het invullen van de startmeting die peilt naar het huidige energieverbruik, krijgen de deelnemers een **actieboek** thuis gestuurd **met een 40-tal tips om energie te besparen**. Na elke actiemaand brengen de deelnemers hun uitgevoerde tips aan in de digitale actiemeting. Onmiddellijk na het invullen hiervan krijgt men feedback over de bespaarde CO2.

Als bekende Vlaming steunt ook **Lieven Scheire** deze campagne. Hij is ervan overtuigd dat elke deelnemer mee het verschil maakt.

Gemeenten die deze campagne actief promoten komen tegemoet aan het basisniveau energie van de Samenwerkingsovereenkomst. In dat geval is het zinvol om contact op te nemen met de uitvoerende [Vormingpluspartner](#) in de regio.

Meer info: [Ecolife](#), [Ingrid Pauwels](#)

Provincie Antwerpen deelt ecodriving-workshops uit

Storm liep het voor de **20 workshops Ecodriving** die de provincie Antwerpen voor een **vriendenprijsje** uitdeelde aan haar gemeenten. De 20 gelukkige winnaars kunnen hun personeel een workshop aanbieden, waarin ze theorie en praktijk van het ecorijden aangereikt krijgen.

Hightech rijsimulatoren zorgen voor een realistische rijervaring zonder dat er een liter brandstof verbruikt wordt tijdens de oefening. **Dit levert de gemeenten gegarandeerd een besparing van minstens 5%** in het verbruik van de dienstwagens op. De win-win zit erin dat de deelnemers aan de workshops deze rijstijl ook in eigen wagen kunnen toepassen, en dus thuis ook geld en het milieu sparen. Verdient navolging!

Meer info: [ecodriving\[a\]ecolife.be](mailto:ecodriving[a]ecolife.be), [Ecolife](#)

Cursus- en vormingsaanbod Tandem en CVN

Cursus milieuraadsleden in het Vlaams-Brabantse land!

CVN en de provincie Vlaams-Brabant starten op 6 november opnieuw een **cursus voor milieuraadsleden aan!** Via deze cursus willen we milieuraadsleden wapenen om met de raad goede milieuadviezen uit te kunnen brengen bij het lokale bestuur. We behandelen thema's zoals de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, de werking van een gemeentelijke milieuraad, de gemeentelijke begroting en de relatie landbouw en natuur.

Deze cursus is **volledig gratis** en richt zich tot - potentiële - vertegenwoordigers in de milieuraad, al dan niet lid van milieu- en natuurverenigingen, met een gezonde interesse voor wat er reilt en zeilt in de nabije omgeving.

De cursus gaat in Vlaams-Brabant gaat door op 5 donderdagavonden, telkens van 19u30 tot 22u30, afwisselend in Leuven en Asse. We starten op 6 november!

Info en inschrijvingen: [tandemweb](#), 02 282 19 40 of [Ellen Vandenplas](#)

Niet te missen: Wervend schrijven!

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar voor de gloednieuwe vorming Wervend schrijven. Deze vorming is speciaal bedoeld voor **lokale natuur- en milieuvrijwilligers die af en toe of juist met de regelmaat van de kloktijdschriften, folders, nieuwsbrieven schrijven**. Volgende vragen zullen worden behandeld: Hoe schrijf je wervende teksten voor artikels, folders of nieuwsbrieven? Hoe laat je teksten écht werken? Hoe stop je er de overtuigingskracht van een persoonlijke dialoog in? Enzovoort. Tijdens deze training vertrekken we van uit de praktijk van iedere deelnemer en geven we advies op maat. Deelnemers krijgen dan ook de mogelijkheid om hun folders, ledentijdschrift, nieuwsbrieven op voorhand op te sturen.

Voor deze vorming wisten we **Mark Van Bogaert** te strikken: een zelfstandig tekstschrjver en een expert ter zake.

Jekan inschrijven voor één van de drie vormingsdagen: Leuven (15 november), Berchem (22 november) en Gent (13 december). De vormingen vinden plaats telkens van 13u30 tot 17u00.

Info en inschrijven: [Tandemweb](#) of 02 282 19 40 of [Ellen Vandenplas](#)

Vormingsavond 'pesticidenreductie in uw gemeente!' in Limburg

Tandem gaat tijdens deze vormingsavond in op **wat de gemeente moet doen volgens het decreet van 2001 en hoe ze deze verplichtingen het beste kan invullen**. De basisprincipes van pesticidenreductie komen hierbij eveneens aan bod

zoals kennis van successie als sleutel tot een gifvrij beheer en beheer bewust ontwerpen. Tevens wordt nagegaan **welke adviezen** een milieuraad kan geven aan de gemeente met betrekking tot pesticidengebruik bij beheer van het eigen gemeentelijk patrimonium maar ook met betrekking tot communicatie/sensibilisatie naar haar inwoners.

Deze avond wordt bovendien grondig geïllustreerd aan de hand van praktijkervaringen van de stad Hasselt. Zij lichten toe hoe de stad Hasselt gewerkt heeft aan pesticidenreductie en hoe de stad hieromtrent sensibiliseert naar de burgers.

Deze vormingsavond gaat door op **woensdagavond 22 oktober 2008** van 19u00 tot en met 21u00. Broodjes voorzien vanaf 18u30. Gelieve dit te vermelden bij uw inschrijving.

Info en inschrijven: [Tandemweb](#) of 02 282 19 40 of [Ellen Vandenplas](#)

Nieuws van SLA21

Duurzaamheidsspiegel met succes van start

De duurzaamheidsspiegel werd de voorbije weken gelanceerd. Heel wat **gemeenten** hebben inmiddels **positief gereageerd** en lieten weten in de volgende maanden het proces op te starten. Nog even beklemtonen dat de invullers zelf bepalen welke thema's ze zullen invullen. Alleen het thema **Duurzame Ontwikkeling** is een verplicht nummertje.

Ook de DVD vindt inmiddels behoorlijk wat afnemers. De DVD is bedoeld als inleiding op de duurzaamheidsspiegel en kan worden vertoond in adviesraden of bijvoorbeeld het ambtenarenoverleg. Gemeenten die nog geen DVD besteld hebben, kunnen dat nog altijd doen via [info\[a\]sla21.be](mailto:info[a]sla21.be).

Meer info: [SLA21](#)

Kalender

Als je zelf een activiteit met tandemgehalte plant, kan het [Tandemsecretariaat](#) ze voor jou op de onze kalender zetten.

zaterdag 18 oktober en zondag 19 oktober: Vlaanderen, [Open Klimaathuizen](#)

donderdag 23 oktober: Antwerpen, [Studiedag Milieuvriendelijke Overheidsopdrachten](#)

donderdag 23 oktober: [Kyototours: Duurzame energie](#)

zaterdag 1 november: Antwerpen, [Hout & Groen Wonen](#)

woensdag 12 november: Gent, [Studiedag Milieuvriendelijke Overheidsopdrachten](#)